

Намиране, сортиране и оценяване на учебно съдържание (ООР)

Цели

Целта на този подмодул е да:

- ◆ Направи разлика между различните типове учебно съдържание
- ◆ Представи концепцията за Отворени образователни ресурси (ООР)
- ◆ Предложи начини за намиране, сортиране и оценяване на учебно съдържание и в частност ООР

Резултати:

След като минете през този подмодул, ще можете да:

- ◆ Идентифицирате полезни ресурси за цифрово учебно съдържание за собствено ползване (учене и преподаване)
- ◆ Боравите умело и да използвате за нови цели стари отворени образователни ресурси и друго (свободно достъпно) цифрово учебно съдържание
- ◆ Изградите собствена система за намиране, сортиране и оценка на цифрово учебно съдържание

“Съдържание”

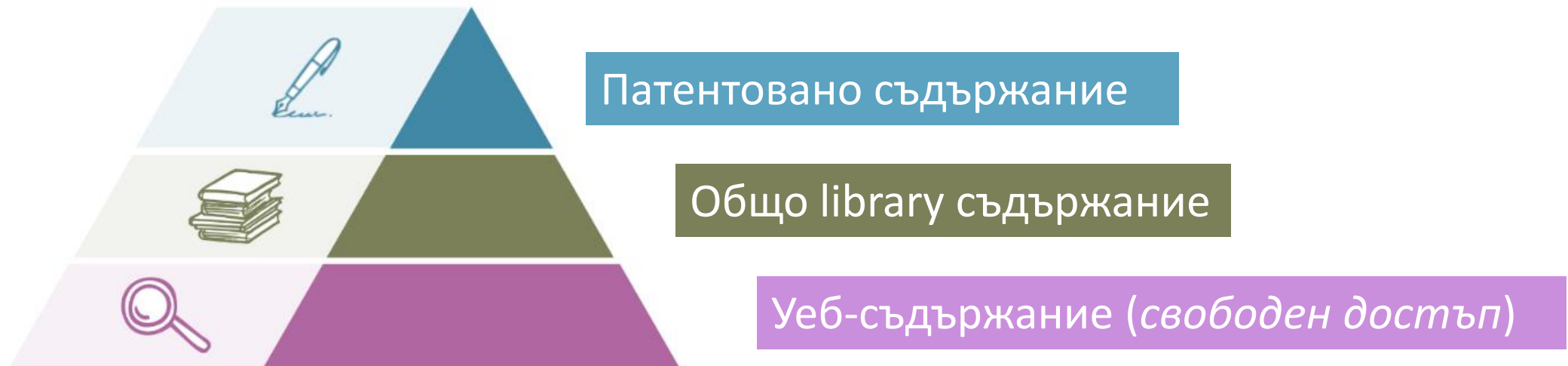
Видове учебно съдържание

Вече има безброй източници за намиране на дигитално учебно съдържание. За да разберем по-добре какво търсим, нека започнем с категоризирането на цифровото учебно съдържание в три много общи "типа" (според експертите по технологии за куриране Марк Зао-Сандерс и Доналд Тейлър):

- (1) Патентовано съдържание: Оригиналното съдържание, което е създадено от Вас/Вашата компания / Вашето училище. Никой друг не разполага с него и е възможно то да бъде най-подходящият, най-специфичният материал за Вашите учебни цели. Но също така е възможно да са необходими много усилия, за да се поддържа актуално (от Вас / Вашата компания / Вашето училище).
- (2) Общо съдържание (библиотека): В общия случай това съдържание е достъпно чрез лицензи, за които трябва да се заплати (напр., LinkedIn Learning, getAbstract и др.)
- (3) Уеб-съдържание: (Обикновено) свободно достъпно интернет съдържание, но, разбира се, с вариращо качество. Ключът тук е да включите този вид съдържание в предложенията си за обучение по полезен начин (куриране!), а не просто да споделяте списък с нефилтрирани ресурси.

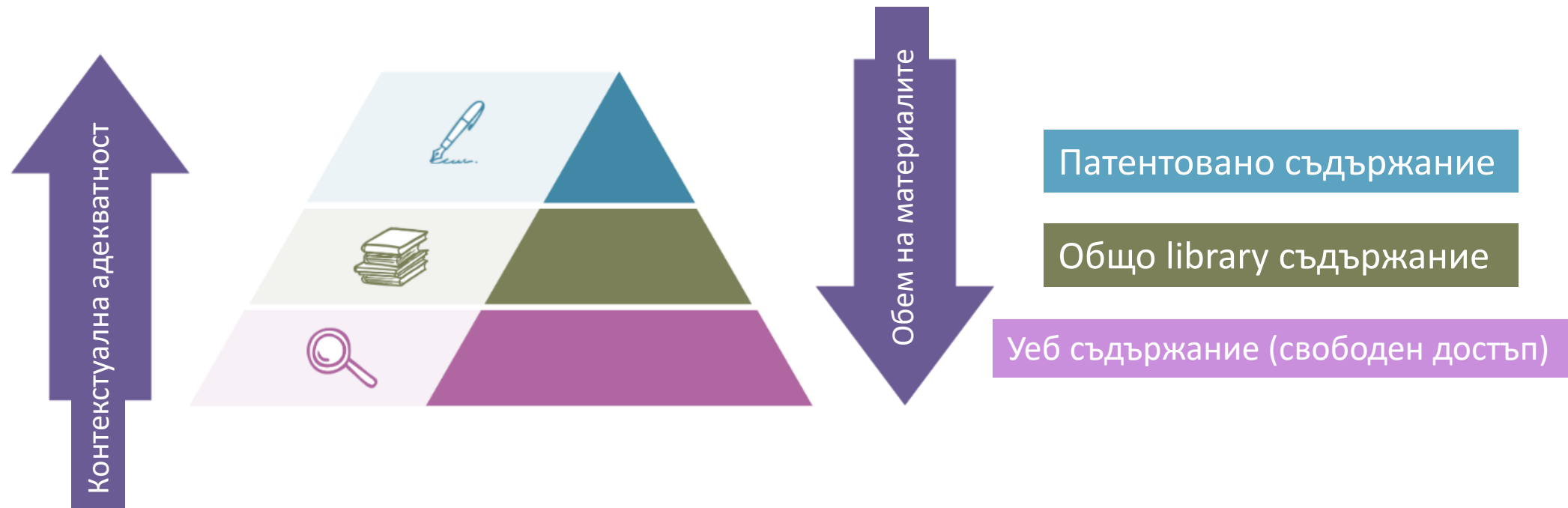
Източници: [Zao-Sanders M.: Right Content](#) / [Taylor D.: 6 types of learning content](#)

Видове учебно съдържание

Източници: [Zao-Sanders M.: Right Content](#) / [Taylor D.: 6 types of learning content](#)

Видове учебно съдържание

Източници: [Zao-Sanders M.: Right Content](#) / [Taylor D.: 6 types of learning content](#)

Видове учебно съдържание

Sources: [Zao-Sanders M.: Right Content](#) / [Taylor D.: 6 types of learning content](#)

Какво означава OOP?

Какво означава OOR?

OOR (дефиницията на ЮНЕСКО)

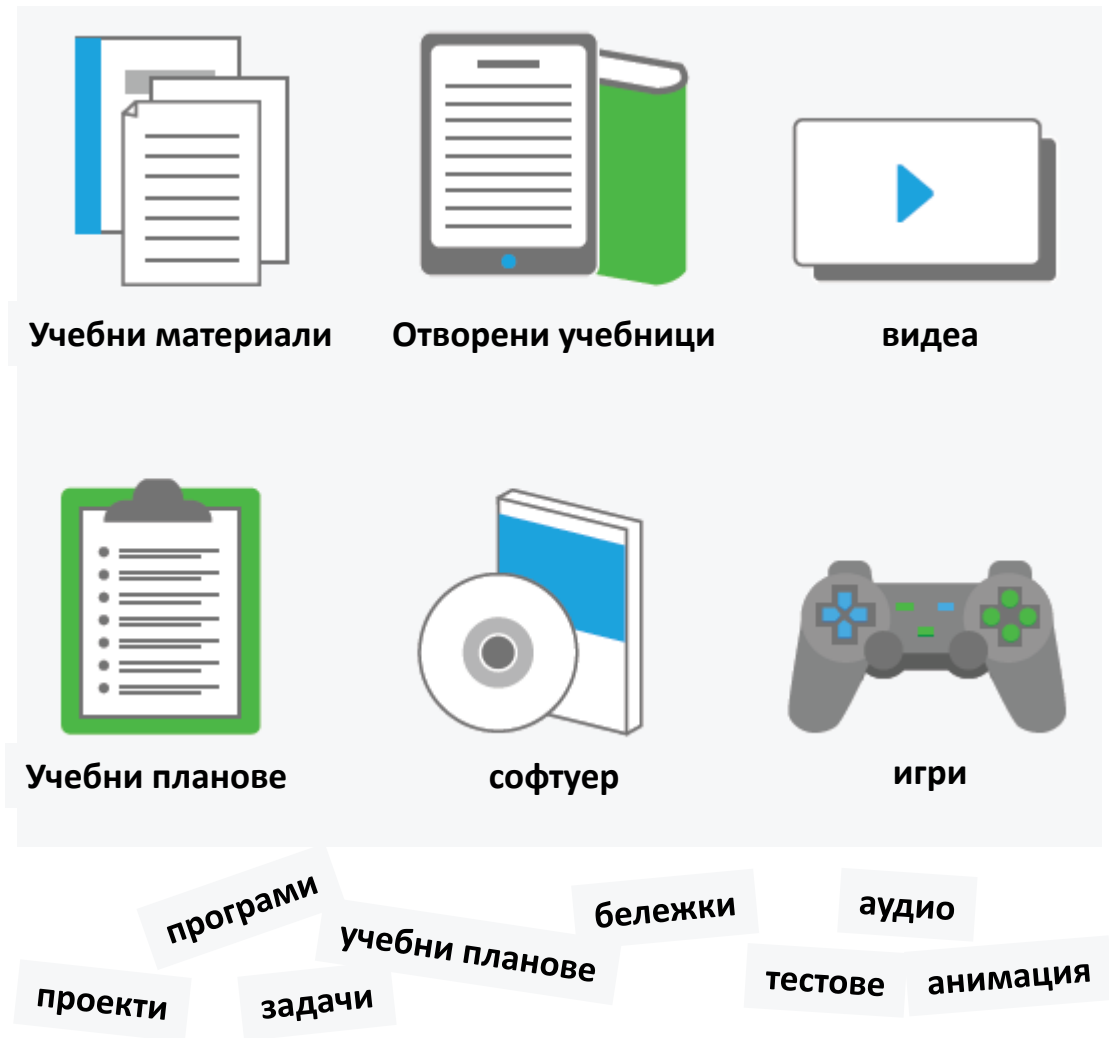
- ◆ Отворените образователни ресурси (OOR) са учебни, преподавателски и изследователски материали във всякакъв формат и на всякакъв носител, които са обществено достояние или са въведени с отворен лиценз.
- ◆ Основната разлика между OOR и другите видове (свободно достъпно) учебно съдържание е отвореният лиценз, който позволява на преподавателите да използват, адаптират и споделят повторно съдържанието.
- ◆ Беше важен момент в историята, когато през ноември 2019 г. Генералната конференция на ЮНЕСКО единодушно прие Препоръката на ЮНЕСКО за отворени образователни ресурси (OOR).

OER Global Лого от [Jonathas Mello](#) лицензирано под [CC BY 3.0](#)

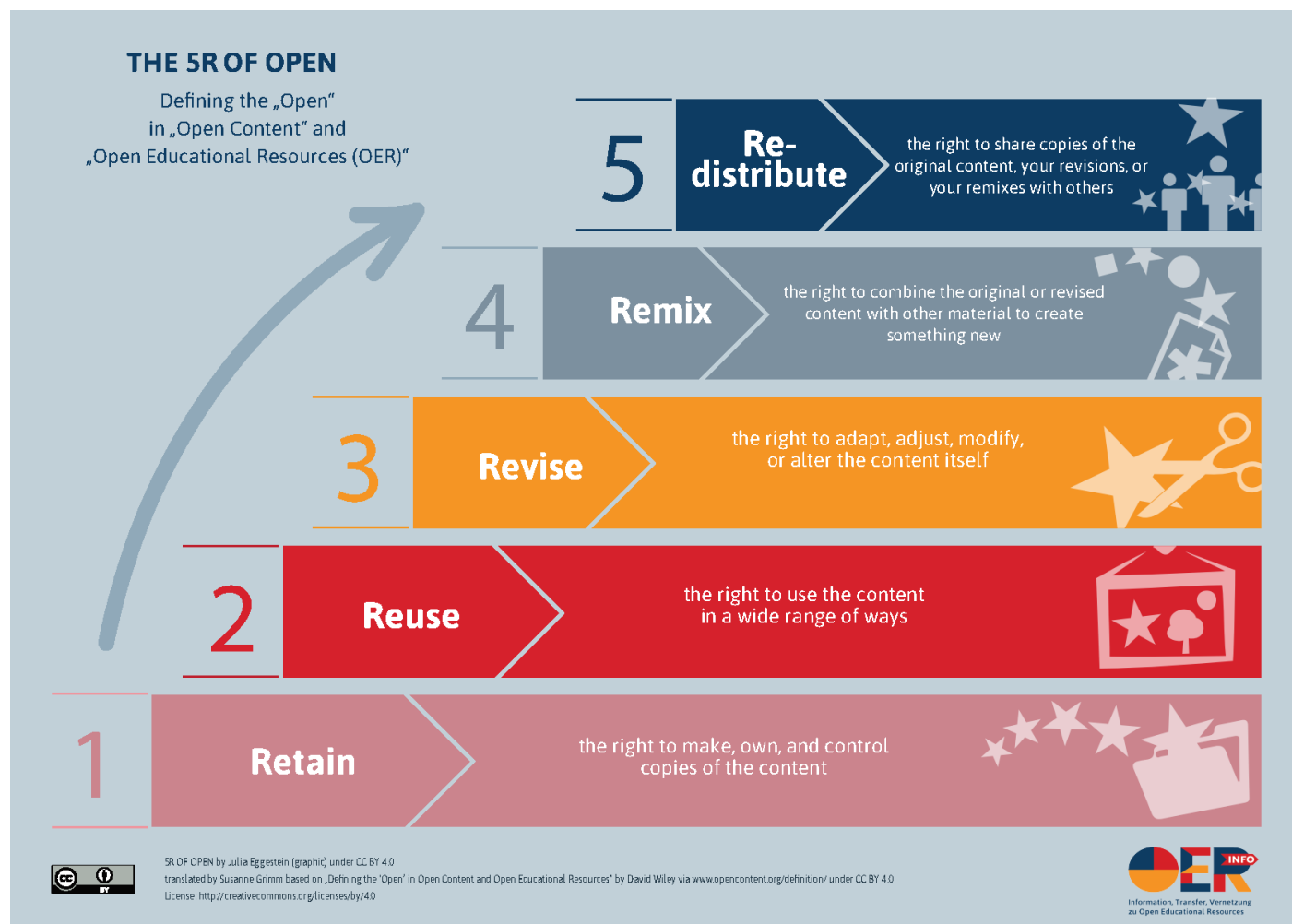
ООР могат да бъдат

- ◆ Пълни/цели курсове
- ◆ Цели на обучение
- ◆ Тестове
- ◆ Всеки друг вид инструменти, материали и техники
- ◆ Употребени при преподаване, учене и проучвания

Използваните изображения в този слайд са производни на [BCOERPoster](#) от [BCcampus](#) и на [OER Toolkit](#) от [The Learning Portal of College Libraries Ontario](#) лицензирани по [CC BY 4.0](#)

Определяне на термина “Отворени” в ООР

Петте „P“-та

1. Запазване – правото на създаване, притежаване и контрол над копията на съдържанието
2. Повторно използване – правото на ползване на съдържанието по разнообразни начини
3. Ревизиране – правото на адаптиране, регулиране и промяна на съдържанието
4. Ремиксиране – правото на комбиниране оригиналния с ревизирания ресурс с цел създаване на нещо ново
5. Преразпределяне – правото на споделяне на копия на оригиналното, ревизирано и ремиксирано съдържание с трети лица

За този OOR (снимка)

- ◆ 5те „R“, първоначално [обяснени от Дейвид Уайли](#), са широко използвани като определение на концепцията за „отворени“ в OOR.
 - ◆ За целите на този курс, потърсихме графична снимка изобразяващи дейностите на 5те „R“ на OOR, използвайки функцията за търсене на изображение на Гугъл.
-
- ◆ Търсенето ни отвежда до немския сайт [OERinfo](#), който предоставя различни версии на изображението на немски, английски и испански.

За този ООР (снимка)

- ◆ Снимката е с отворен лиценз, който позволява лесно да се споделя.
- ◆ Разбира се, необходимите атрибути също са включени:
 - *заглавие*
 - *автор*
 - *източник*
 - *и лиценз*
- ◆ Атрибутите вече бяха включени в снимковия файл, което направи още по-лесно споделянето в тази презентация.

За този OOR (снимка)

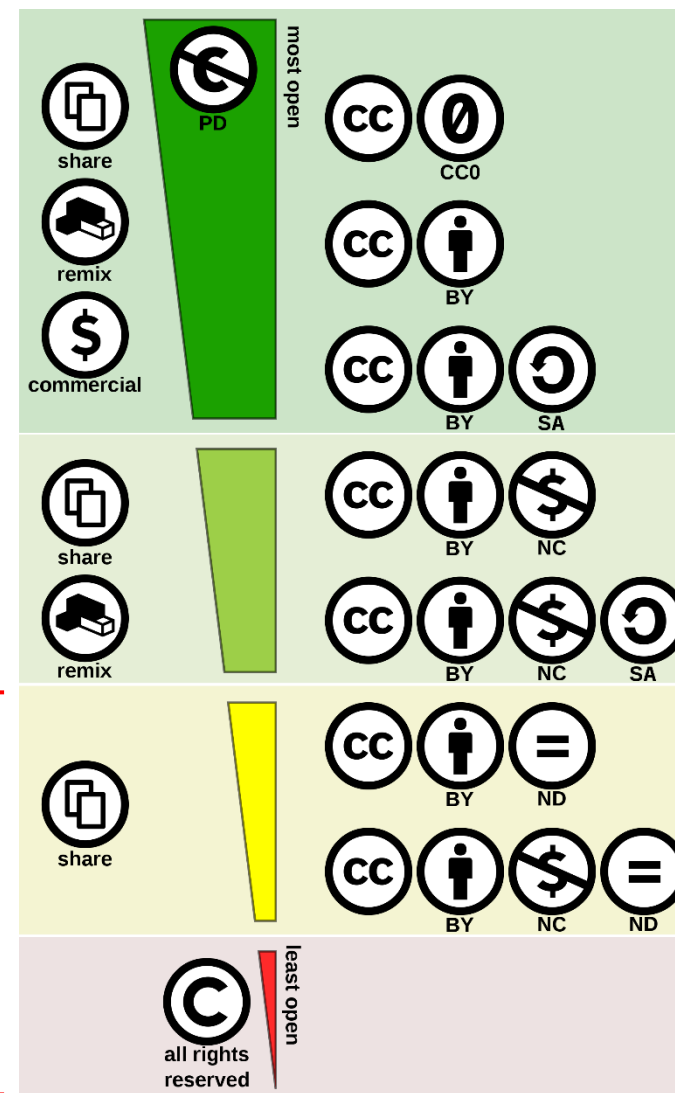

- ◆ Авторите са направили така, че да ни улеснят допълнително да ремиксираме (например да преведем) този OOR по-късно, като са предоставили картинката във формати, които позволяват редактиране и дори връзка към шрифта, използван в картинката (който също е "отворен шрифт").
- ◆ Това изображение е перфектният пример за OOR, но не винаги е лесно да се намери такова...

Какво не е OOP?

- (1) Ресурси, които не могат да бъдат адаптирани
- (2) Уеб-базирани ресурси, които са изцяло защитени с авторски права

не е отворен

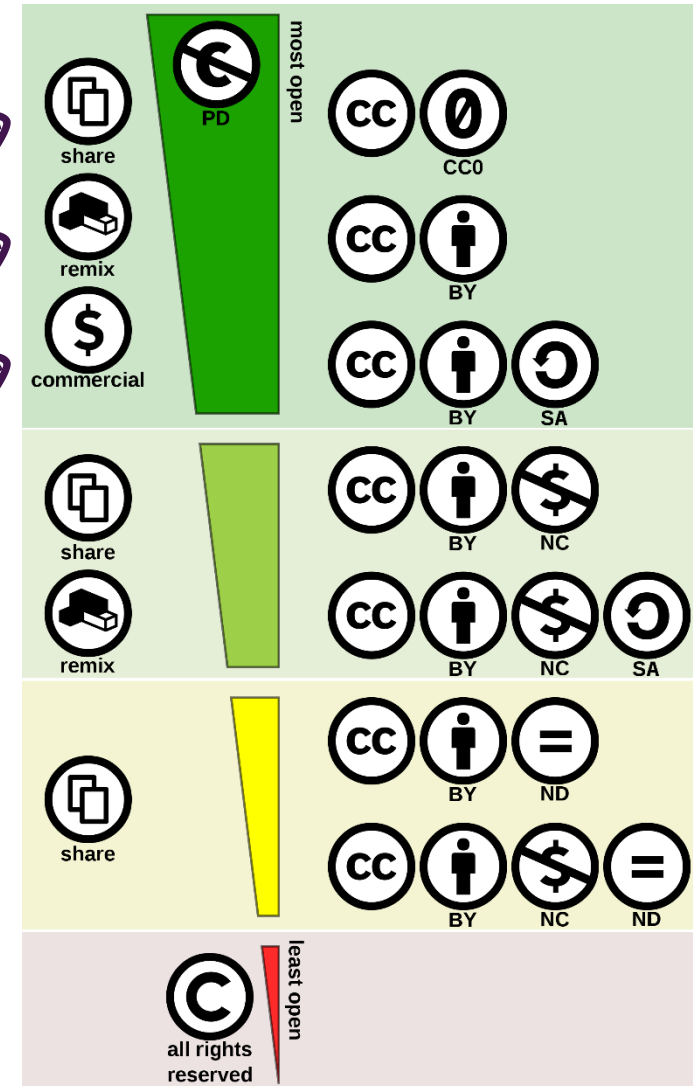
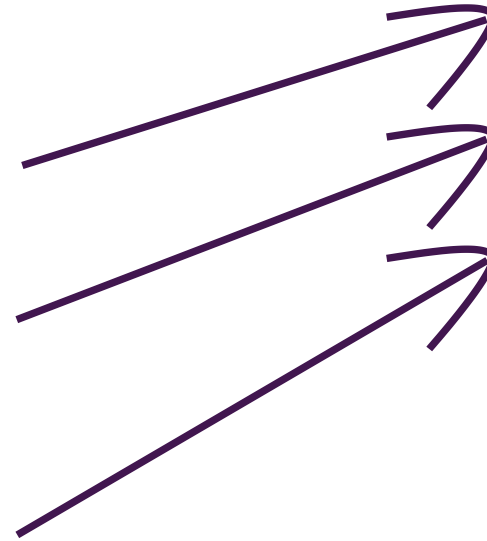
[OER License spectrum](#) от Shaddim; оригиналните символи на CC лиценз от Creative Commons, [CC BY 4.0](#), чрез [Wikimedia Commons](#)

Повече отворени лицензи

- (1) CC 0: съдържание в публичното пространство, няма условия за разпространение, ремиксиране, адаптиране...
- (2) CC BY: разпространявайте, ремиксирайте, адаптирайте... но не забравяйте да посочите оригиналния автор и да споменете лиценза
- (3) CC BY SA: разпространявайте, ремиксирайте, адаптирайте... но не забравяйте да посочите оригиналния автор и да публикувате отново модифицирания материал под същия лиценз

Повече на: creativecommons.org/about/ccllicenses

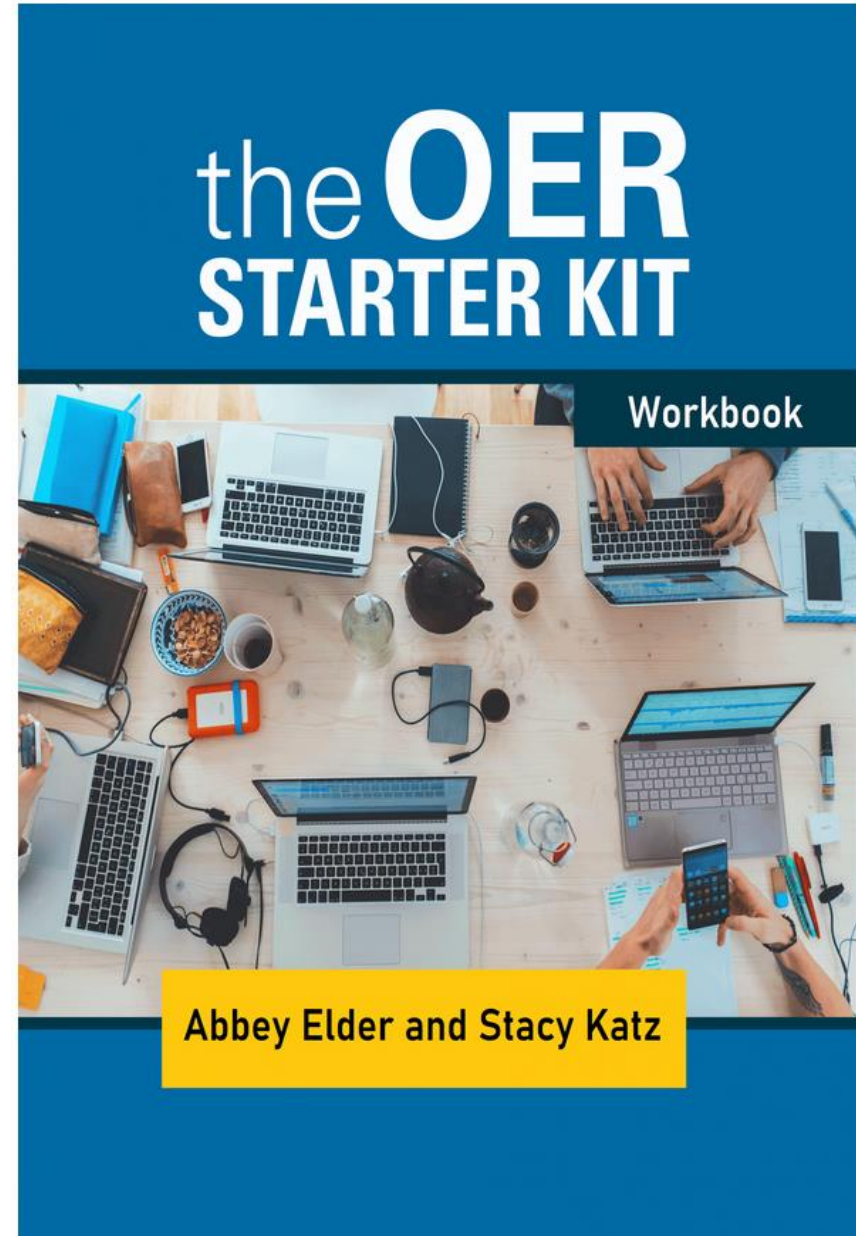
[OER License spectrum](#) от Shaddim; оригиналните символи на CC лиценз от Creative Commons, [CC BY 4.0](#), via [Wikimedia Commons](#)

Работната тетрадка на стартовия комплект OER

Този OER Starter Kit with работни листи
помага на учителите да намерят,
използват и създават уверено OER.

<https://cuny.manifoldapp.org/projects/the-oer-starter-kit-workbook>

Потопяне в ООР

- ◆ Международни и национални ресурсни центрове предоставят подкрепа на различни целеви групи по отношение на ООР.
- ◆ Съществуват и многобройни курсове за обучение по темата.

[OERinfo](#) (DE)

[OERcamp global](#)
(конференция 2021)

[Open Education Global](#)
(домакин на конференция OEGlobal, OE Awards and OE Week)

Open Educational Resources

DE

Self-study

OER nutzen und erstellen

University of Graz

★★★★★

€ Free of charge

Startdate: 03.03.2022

350

Enddate: -

[MOOC on OER](#) (немски)
предлаган от University of Graz

Free course
Creating open educational resources

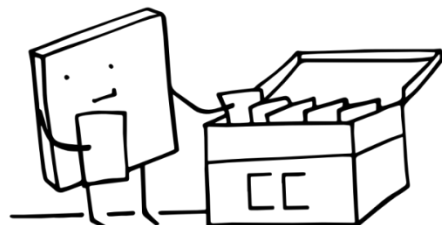
Free statement of participation on completion

[OpenLearn course on OER](#)
(английски) предлаган от Open University

Използване на OOR/ свободно съдържание

Основни предимства да използвате ООР

Можете да
избирате,
съхранявате,
ремиксирате,
адаптирате,
обновявате,
променяте дизайна,
споделяте

ООР, за да предоставите образователни ресурси на Вашите обучаеми, без да се притеснявате излишно за авторски права и разходи.

НО...

... само защото нещо **не е OOP** не означава, че не можете да го използвате!

Винаги проверявайте лицензите и подсигурете, че давате кредити, където са нужни!

“Споделете. Не крадете. Отделете време да предоставите атрибути, линкове и кредити. [...] Ако използвате нечия работа [...] или споменете факт, без да реферирате източника, не изграждате споделено доверие. Вие просто злоупотребявате с усилията на някой друг.” ([Стив Розенбаум, 2012](#))

Общи наблюдения

- ◆ ООР съществуват от дълго време
- ◆ ООР са налични в целия свят и с промяната към дистанционно предоставяне на образование и обучение по време на пандемията COVID-19, въвеждането на повече онлайн ресурси също доведе до *нов подем на движението за ООР*
- ◆ Популярността на ООР се увеличи по-конкретно във висшето образование (*много университети са приели общоинституционални политики за ООР*)
- ◆ Въпреки това ООР не са масово явление и по-специално в областта на ПОО е трудно да се намерят ресурси, които лесно могат да се използват повторно, както ООР

Призив за прагматизъм

- ◆ *“Навлизаме във фаза на нормализиране на отвореното образование и използването на ООР във висшето образование. ООР преминават от фаза, в която представляваше философия и активистко движение, към фаза, в която инфраструктурите за ООР са все по-достъпни за студентите и преподавателите като нормално явление в образователните процеси.”*
- ◆ *“[...] този процес на нормализация все повече включва хора, които използват ООР като средство за постигане на определена цел, а не поради ясно изразена "мотивация за ООР".”*
- ◆ *“Навлизаме в бъдеще, в което ООР стават обичайна част от образователния пейзаж, като се използват заедно и в комбинация с други не-ООР.”*

Източник: [Open Education and Training. Where does Europe go from here?](#) От проект encore+, лицензиран репорт [CC BY SA 4.0](#), стр. 26f

Призив за прагматизъм

- ◆ *“Докато използването на ООР става все по-утвърдено в сферата на висшето образование, все още има голям потенциал за повишаване на осведомеността и използването на ООР в бизнес сектора за целите на ученето през целия живот, образованието и обучението (E&T).”*
- ◆ *“Докато дълго време фокусът беше върху самите ресурси, все по-често се наблюдава изместване на ресурсите към практиките. Все повече и повече културата на отвореното обучение и отворените образователни практики са в центъра на дискусиите и разработките.”*

Източник: [Open Education and Training. Where does Europe go from here?](#) От проект еncore+, лицензиран репорт [CC BY SA 4.0](#), стр. 29f

Използване на OOP в самостоятелното обучение

Два различни начина на използване на OOP в самостоятелно обучение:

- ◆ OOP може да бъде предоставен от преподавателя / учителя или да бъде потърсен от самите обучаеми
- ◆ Концепцията за OOP може да се използва в края на учебния процес, когато учащите споделят продукти, получени в резултат на учебния процес, като OOP (*напр. научени уроци, резюмета*).

Започнете с малко! Например, започнете с добавяне на CC 0 изображения в собствените си материали, използвайте презентации от други преподаватели или MOOC (*масивни отворени онлайн курсове*) за вдъхновение, по-късно използвайте OOP за самостоятелно обучение на обучаемите си и накрая започнете да споделяте собствените си материали като OOP.

Намиране на OOP (и друго свободно съдържание)

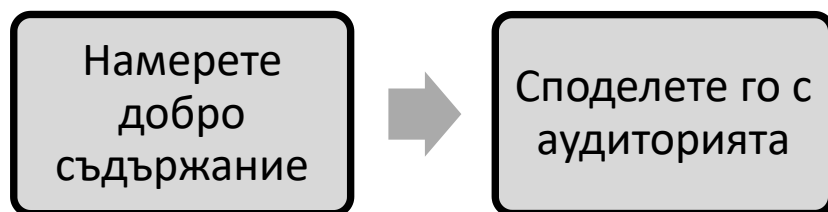
“В крайна сметка, всичко е там.”

Цитати и поуки от Майк Шоу в [The Learning & Development Podcast, episode „Curation in L&D“](#)

- ◆ Преди да потърсите съдържание, изяснете напълно какво искате да постигнете.
- ◆ Ако сте наясно с проблема, който се опитвате да решите, е много по-лесно да разпознаете подходящото съдържание, когато го намерите.
- ◆ Запитайте се какво преживяване искате да получат хората и каква ще бъде тази част от ангажираността (създайте учебно пътешествие или история, изясняваща ангажираността на обучаващите се с тази част от курираното съдържание, напр., обмислете го, приложете го някъде ...).

Два начина за намиране на съдържание

„Лесен“

„Малко по-сложен“

- Къде търсите съдържание?
- Как намирате най-доброто съдържание?
- Как намирате време, за да го направите добре?
- Какво правите с него, щом го намерите?

Източник: [Mike Taylor: Curation Fundamentals - How & why to get started with curation](#), слайдове 30ff

Процесът на търсене

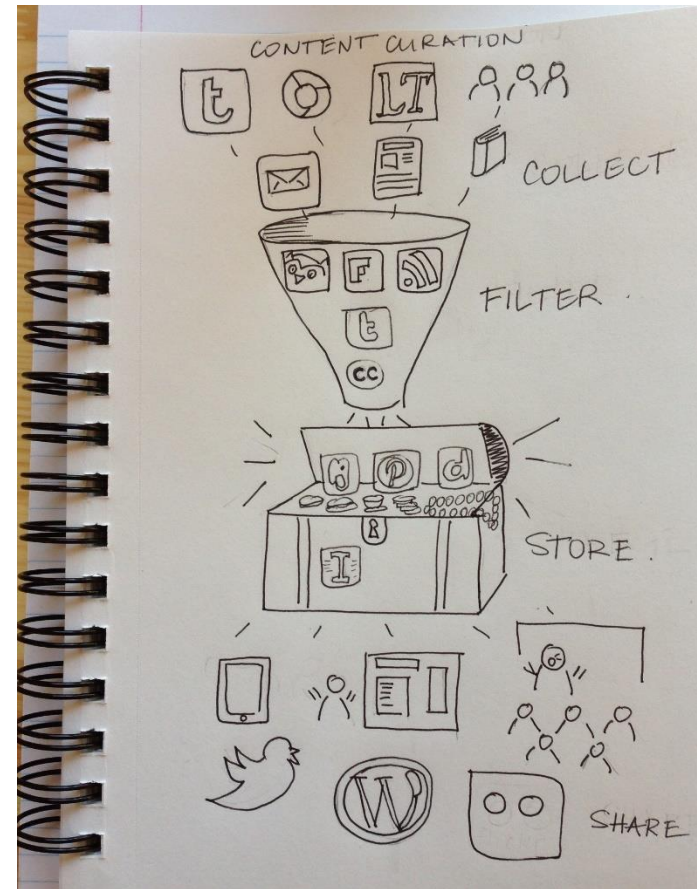
1. **Идентифицирайте** ключови думи, които съответстват на курса/темата/образователните нужди.
2. Започнете широко (търсачки за OOP, Google, Youtube...), а след това станете по-конкретни.
3. **Съставете** списък на намерените от вас ресурси (или използвайте инструменти от Cur8 Toolbox).
4. Ограничете ресурсите и **оценете** намерените елементи (вижте следващата глава "Сортиране и оценяване"), подредете намереното съдържание и го направете лесно достъпно за обучаемите (вж. учебната тема на Cur8 "Подреждане").
5. Поискайте обратна връзка от обучаващите се, размишлявайте и повтаряйте, изградете рутина, ставайте все по-добри и по-добри.

Процесът на търсене е произведен на [OER Treasure Hunt Worksheet by Abbey Elder](#) и [How to Find and Evaluate OER](#) от Abbey Elder, и двете лицензирани под [CC Attribution 4.0 International License](#).

Намиране на OOP, безплатно съдържание

- ◆ Търсачки
- ◆ Архив и колекции от OOP
- ◆ Отворени учебници, курсове, други източници
- ◆ Никога не подценявайте силата на случайността, личните мрежи и социалните медии!

"Content Curation" от [*s@lly*](#) е лицензиран под [CC BY 2.0](#).

Намиране на съдържание с търсачки

- ◆ Някои търсачки предлагат специални настройки или филтри за намиране на СС-лицензирано съдържание (напр., *търсене на изображения в Google, Flickr, Youtube, Vimeo*)
- ◆ Можете да търсите документи, които могат да бъдат променени/ преизползвани/ споделяни отново (напр. [Google advanced search](#))
- ◆ Научете се [как да използвате търсачки](#)

"how to curate learning content"

ai for educators site:mit.edu

Търсачки за СС и ООР

Специализираните търсачки за ООР търсят в архиви, тематични уебсайтове, колекции,
...

[MOM](#) (търси 22 ООР източника) [OASIS](#) (144 източника)

Mason OER Metafinder (MOM)

[Openverse](#) (СС изображения, аудио) [Europeana](#) (предмети с културно наследство)

Намиране на OOP в архиви

Архивите са курирани и/или проверени за качество колекции на OOP

[Merlot](#)

[OERCommons](#)

Проверете за национални или регионални източници!

[OERSI](#) (немски и др. езици, за университети)

[Wir lernen online](#) (немски, начално и средно образование, малко ПОО)

[Edusources](#) (нидерландски, също английски ресурси, основно за висше образование)

[Norwegian Digital Learning Arena](#) (норвежки, яколко ресурса на английски език, фокусът е върху гимназиалното образование)

[Twilllo](#) (немски, също така ресурси на английски език, фокусът е върху подкрепата за OOP и електронното обучение)

Отворени учебници и курсове/МООК

Проверете лицензите преди повторна употреба!

Някои МООК са и чудесна отправна точка за собственото обучение на преподавателите!

ООР, създадени за ПОО, образование за възрастни и в рамките на специални проекти

Media Portal for STEM teaching

предоставена от фондация Siemens, съдържание на немски и английски език

огромна база данни (базирана в САЩ, но включва и европейски материали) за ООР в ПОО

ООР за медицински сестри (САЩ) с лиценз CC-BY 4.0

Видеоклипове в Youtube с лиценз CC, създадени от и за стажанти по автомобилна мехатроника (DE)

изцяло защитени с авторски права материали, но много от тематичните области могат да бъдат разглеждани безплатно (UK)

Чадърните организации за образование на възрастни в Германия и Австрия подкрепят ООР и предоставят свои собствени материали с лицензи CC

EPALE Online Course Catalogue

EPALE, европейската многоезична онлайн общност за професионалисти в областта на обучението за възрастни, финансирана по програма "Еразъм+", предлага [онлайн курсове за професионалисти в областта на обучението за възрастни](#) и създава [ООР](#) за своите членове на почти всички участващи езици. Освен това много проекти по "Еразъм+" вече публикуват своите учебни материали с лиценз CC!

ООР и безплатно съдържание в инструментите

Няколко edtech инструмента – вижте също инструментите, представени в cur8 Toolbox! – предлагат шаблони и повторно използване на материали на други потребители (не винаги с лиценз CC).

Например:

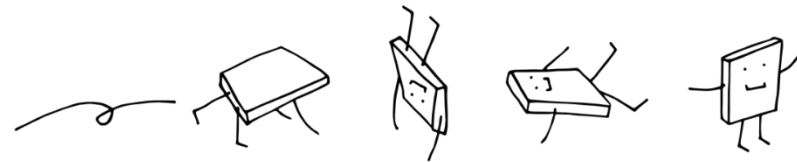
- ◆ H5P Content Hub (фокусиран върху CC-лицензирани материали)
- ◆ Miro ([шаблони за образование](#), [съвети от общността](#) – вижте Условиата за ползване на онлайн общността)
- ◆ Приложения и редактори на въпросници за учебни материали/колекции, като Kahoot, LearningSnacks, Wakelet и др.

Силата на мрежите и социалните медии

- ◆ Помолете колегите си също да споделят OOP материали.
- ◆ Намерете добро съдържание, като следвате хора, компании или съответните #тагове (*не само OOP*) в Twitter или LinkedIn.
- ◆ Набележете лидери (*и куратори на съдържание!*) във Вашата област, които да следвате.
- ◆ Информационни бюлетини!
- ◆ Доверете се на силата на съвпадението – и на алгоритмите – за намиране на ресурси за Вашите предизвикателства, свързани с курирането на обучение

Мислете извън (ООР) кутията!

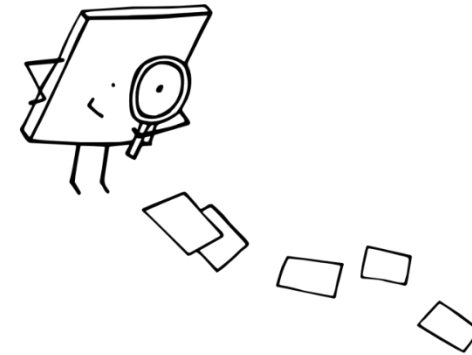
- ◆ Вие и Вашите обучаеми сте приоритет!
- ◆ Помнете, че *прагматизмът* е от ключово значение!

Сортиране и оценяване

Съображения за избиране на учебно съдържание

Какви фактори вземате предвид, когато търсите съдържание за Вашите учебни занятия?

Съображения за избор на ООР

- ◆ Яснота, разбираемост и четимост
- ◆ Съдържателна и техническа точност
- ◆ Адаптивност и модулност
- ◆ Целесъобразност и пригодност
- ◆ Достъпност

Вижте и изтеглете пълният [Контролен списък за оценяване на ООР](#)

Съображения за избор на учебно съдържание (различна гледна точка)

- ◆ Смесена модалност: Предлагайте различни формати (*статии, видеоклипове, подкастове, инфографики, и др.*)
- ◆ Актуалност: Най-новото съдържание може да бъде важно в бързо променящите се области, но и класическото може да играе роля – например в писането!
- ◆ Доставчици: Включете комбинация от мнения и автори.
- ◆ Дължина: Краткото съдържание може да бъде чудесно за привличане на вниманието на обучаемите, но е хубаво да бъде допълнено с по-дълго съдържание, което да подхрани изграждането на умения.

Източник: [Zao-Sanders M., Peake G.: Creating Learning Pathways to Close Your Organization's Skills Gap](#)

Как да...

Препоръчителни инструменти от cur8 Toolbox

- ◆ Feedly (или подобен RSS четец)
- ◆ Diigo (или подобен инструмент за социални отметки)
- ◆ Instaraper (или подобно приложение за прочитане по-късно)

Препратки

Encore+ проект: Отворено Образование и Обучение. Накъде отива Европа оттук?. URL: <https://encoreproject.eu/wp-content/uploads/2021/11/ENCORE-Stakeholder-Report.pdf> (последен достъп на 19 декември, 2022)

Росенбаум, Стив (2012): 5 Съвета за добро куриране на съдържание. URL: <https://mashable.com/archive/tips-great-content-curation> (последен достъп на 19 декември, 2022)

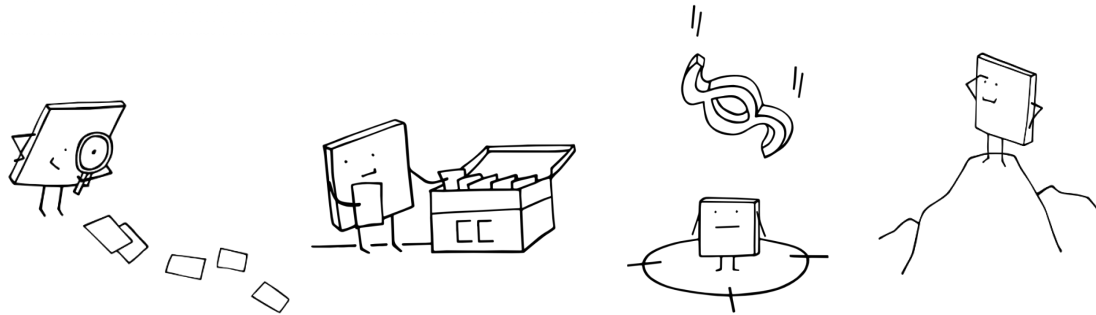
Тейлър, Доналд (2017): 6 вида учебно съдържание. LinkedIn публикация. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/6-types-learning-content-donald-h-taylor/> (последен достъп на 19 декември, 2022)

Зао-Сандърс, Марк: Правилно Съдържание. Наръчникът на Купувача за Учебно Съдържание. URL: <https://learn.filtered.com/buyers-guide-learning-content> (последен достъп на 19 декември, 2022)

Зао-Сандърс, Марк & Пийк Джорджина (2022): Създаване на пътеки за обучение за преодоляване на недостига на умения във Вашата организация. Статия в Harvard Business Review. URL: <https://hbr.org/2022/02/create-learning-pathways-to-close-your-organizations-skills-gap> (последен достъп на 19 декември, 2022)

Препратки

Тези изображения са лицензирани под [CC 0](#). Ако искате да намерите подобни снимки от тази колекция за целите на собственото си обучение, свързано с ОЕР, можете да ги намерите на уебсайта [OER Content Buffet.OOP](#).

Тези изображения също са лицензирани под [CC 0](#). Ако искате да разгледате подобни изображения от тази колекция за целите на вашето собствено обучение, свързано с ОЕР, можете да ги намерите и адаптирате на уебсайта [CocoMaterial](#).

Този учебен модул беше разработен като част от проект Erasmus+ KA2
Критично Кураторство и Сътрудничество в Образованието (Cur8),
финансиран с помощта на Европейската Комисия.

Тази работа е предназначена за образователни цели и е лицензирана под [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/) @ Консорциумът Cur8 (с изключение на посочените екранни снимки и съдържание).

Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на настоящата публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява гледните точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.

